

3.2 ΠΡΟΦΙΛ «ΚΑΘΙΕΡΩΜΕΝΩΝ» ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ – ΑΙΚ. ΛΑΣΗΘΙΩΤΑΚΗ

Για τη καλύτερη κατανόηση των ερευνητικών ερωτημάτων και για τη διασταύρωση στοιχείων από τις ποιοτικές συνεντεύξεις με τις προέδρους των γυναικείων αγροτικών συνεταιρισμών καταγράφηκε, με ερωτηματολόγιο με κλειστού τύπου ερωτήσεις, το προφίλ των συνεταιρισμών στους οποίους ήταν οι πρόεδροι οι συνεντευξιζόμενες. Τα επεξεργασμένα αποτελέσματα από τα ερωτηματολόγια με τις κλειστού τύπου ερωτήσεις έχουν ως ακολούθως:

Όπως έχει αναφερθεί, στην έρευνα συμμετείχαν οι 9 γυναίκες πρόεδροι των «καθιερωμένων» (σύμφωνα με τα κριτήρια του Παγκόσμιου Παρατηρητηρίου Επιχειρηματικότητας) γυναικείων αγροτικών συνεταιρισμών του Ν. Ηρακλείου Κρήτης οι οποίοι έχουν έδρα σε οικισμούς κάτω των 2.000 κατοίκων και βρίσκονται σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές του Νομού (Πίνακας 1 Παραρτήματος).

Από τους 9 εξεταζόμενους συνεταιρισμούς, οι 8 έχουν ιδρυθεί από το 2000 και μετά με το Νόμο 2810/2000 και ο ένας με το Νόμο 2169/1993 (Πίνακας 2 Παραρτήματος).

Ο συνεταιρισμός που ιδρύθηκε με το Νόμο 2169/1993, (ελάχιστος αριθμός μελών 20 άτομα), ξεκίνησε κατά την ίδρυση του με 23 άτομα, ενώ οι υπόλοιποι συνεταιρισμοί ξεκίνησαν με 7 έως 20 άτομα, αφού ο Νόμος 2810/2000 ορίζει σαν ελάχιστο αριθμό μελών τα 7 άτομα (Πίνακας 3 Παραρτήματος). Κατά τη διάρκεια λειτουργίας των 9 εξεταζόμενων συνεταιρισμών ο συνολικός αριθμός των μελών τους έχει μειωθεί και από 115 μέλη που συμμετείχαν κατά την ίδρυση (13 άτομα κατά μέσο όρο ανά συνεταιρισμό), σήμερα οι 9 συνεταιρισμοί έχουν 90 μέλη (10 άτομα κατά μέσο όρο ανά συνεταιρισμό) (Πίνακας 4 Παραρτήματος).

Από τις απαντήσεις των συνεταιρισμών προκύπτει ότι δεν συνεργάζονται μεταξύ τους στη προσφορά υπηρεσιών, στη προβολή ή/και πώληση των προϊόντων τους, στη προμήθεια πρώτων υλών και σε κανένα άλλο επιχειρηματικό θέμα (Πίνακας 5 Παραρτήματος).

Μόνο 3 από αυτούς συμμετέχουν σε ανώτερου βαθμού συνεταιριστική οργάνωση (ΠΑΣΕΓΕΣ, ΕΑΣ Ηρακλείου) (Πίνακας 6 Παραρτήματος) και μόνο 4 συμμετέχουν σε επαγγελματική μη συνεταιριστική οργάνωση (Εμπορικό Επιμελητήριο) (Πίνακας 7 Παραρτήματος). Κανένας από τους συνεταιρισμούς δεν είναι «ανοιχτός» στην είσοδο νέων μελών. Οι 6 από τους 9 συνεταιρισμούς δηλώνουν ότι είναι ανοιχτοί στην είσοδο νέων μελών μόνο υπό προϋποθέσεις, ενώ οι υπόλοιποι 3 δεν αποδέχονται την είσοδο νέων μελών (Πίνακας 8 Παραρτήματος).

Οι 8 συνεταιρισμοί είτε κατά το στάδιο της ίδρυσης είτε/και κατά τη διάρκεια λειτουργίας έχουν ενισχυθεί χρηματοδοτικά από διάφορα προγράμματα και μόνο ένας συνεταιρισμός δεν έχει ενισχυθεί χρηματοδοτικά από προγράμματα ή δεν έχει προχωρήσει σε

δάνειο ούτε κατά το στάδιο ίδρυσης του, ούτε κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του. Κατά το στάδιο ίδρυσης ενισχύθηκαν 6 από τους 9 συνεταιρισμούς από τον ΟΑΕΔ, τις Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης, τις Κ.Π. LEADER και EQUAL, τον Δήμο και κάποιοι από αυτούς συγχρόνως με κάποιο από τα παραπάνω προγράμματα δανειοδοτήθηκαν και από Τράπεζες (Πίνακας 9 Παραρτήματος).

Κατά το στάδιο λειτουργίας τους, 6 από τους 9 συνεταιρισμούς έχουν ενισχυθεί χρηματοδοτικά για επεκτάσεις – μετεγκαταστάσεις κτιρίων και για αγορά μηχανημάτων και κάποιοι από αυτούς έχουν ενισχυθεί με παραπάνω από ένα πρόγραμμα χρηματοδότησης. Οι συνεταιρισμοί έχουν ενισχυθεί χρηματοδοτικά από τα ΟΠΑΑΧ, τις Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης, τον ΕΟΜΜΕΧ, τα Προγράμματα «ΔΙΚΤΥΩΘΕΙΤΕ» και «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ» (Πίνακας 10 Παραρτήματος) και οι τέσσερις από αυτούς δεν έχουν αποπληρώσει ακόμα τις οικονομικές οφειλές τους από τη συμμετοχή τους στα Προγράμματα. (Πίνακας 11 Παραρτήματος)

Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας κατά την ίδρυση των συνεταιρισμών ήταν το ελάχιστο δυνατόν, από 50 έως 293 Ευρώ, με εξαίρεση ένα συνεταιρισμό ο οποίος ξεκίνησε με συνεταιριστική μερίδα 6.000 Ευρώ (Πίνακας 12 Παραρτήματος). Σήμερα, το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας έχει αυξηθεί στους περισσότερους συνεταιρισμούς και κυμαίνεται από 100 έως 10.000 Ευρώ (Πίνακας 13 Παραρτήματος).

Στους 9 εξεταζόμενους συνεταιρισμούς συμμετέχουν σήμερα 90 αγρότισσες από τις οποίες οι 86 είναι ενεργές και απασχολούνται στο συνεταιρισμό (Πίνακας 14 Παραρτήματος). Το 53,3% των μελών είναι ηλικίας 41-55 ετών και το 12,2% είναι ηλικίας από 56-65 ετών (συνολικό ποσοστό ηλικιών 41-65 ετών 65,5%). Αντίθετα, σε κανένα συνεταιρισμό δεν υπάρχουν αγρότισσες ηλικίας 18-25 ετών, ενώ το 33,3% των μελών είναι ηλικίας 26-40 ετών (Πίνακας 15 και Γράφημα 1 Παραρτήματος).

Το 63,4% των μελών είναι απόφοιτες Δημοτικού ή έχουν τελειώσει μερικές τάξεις του Δημοτικού και το 23,3% είναι απόφοιτες Γυμνασίου. Μόνο το 13,3% είναι απόφοιτες Λυκείου, ενώ κανένα μέλος δεν είναι απόφοιτη ΑΕΙ, ΤΕΙ (Πίνακας 16 και Γράφημα 2 Παραρτήματος).

Από το 24% των μελών των συνεταιρισμών που δηλώνουν ότι έχουν στοιχειώδεις γνώσεις χρήσης Η/Υ, η συντριπτική πλειοψηφία (21%) τις έχει αποκτήσει τα τελευταία δύο χρόνια από σεμινάρια που έχει παρακολουθήσει, αλλά κανένα μέλος δεν γνωρίζει τη χρήση internet (Πίνακας 17 και Γράφημα 3 Παραρτήματος). Το 44,4% δηλώνει ότι έχει παρακολουθήσει τα τελευταία δύο χρόνια σεμινάρια σε σχέση με τις νέες κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Πολιτικής στην επιχειρηματικότητα (μάρκετινγκ, πιστοποίηση προϊόντων, κ.α.) και το 33,3% ότι έχει παρακολουθήσει σεμινάρια σε σχέση με το αντικείμενο του συνεταιρισμού (Πίνακας 18 και Γράφημα 4 Παραρτήματος).

Από τους 9 συνεταιρισμούς, οι 8 δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά στη παραγωγή

κρητικών παραδοσιακών εδεσμάτων και ο ένας από αυτούς λειτουργεί και ταβέρνα με κρητική κουζίνα. Ένας συνεταιρισμός δραστηριοποιείται στη παραγωγή κρητικών παραδοσιακών στολών (Πίνακας 19 Παραρτήματος).

Από τα 90 ενεργά μέλη των εξεταζόμενων συνεταιρισμών, τα 86 μέλη απασχολούνται με πλήρη απασχόληση (ποσοστό 95,6%) (Πίνακας 20 Παραρτήματος), ενώ δύο συνεταιρισμοί απασχολούν μόνιμους ή εποχιακούς εξειδικευμένους εργαζόμενους (Πίνακας 21 Παραρτήματος).

Η αγορά διάθεσης των προϊόντων τους είναι η τοπική αγορά του Νομού και η ευρύτερη ελληνική αγορά (Πίνακας 22 Παραρτήματος). Τον μικρότερο κύκλο εργασιών τον έχει ο οικοτεχνικός συνεταιρισμός, ενώ οι υπόλοιποι συνεταιρισμοί κατά το έτος 2007 είχαν έσοδα από 58.000 έως 336.000 Ευρώ. Σε όλους τους συνεταιρισμούς, εκτός από το αποθεματικό που υποχρεούνται να έχουν από το Νόμο 2810/2000 (το 10% του πλεονάσματος διαχείρισης κάθε έτους), όλο το υπόλοιπο ποσό επιστρέφεται στα εργαζόμενα μέλη (Πίνακες 23 και 24 Παραρτήματος) και το έτος 2007, για κάθε απασχολούμενο μέλος των συνεταιρισμών αναλογούσε εισόδημα κατά μέσο όρο 492 Ευρώ το μήνα (Πίνακας 25 Παραρτήματος)

Οι 4 από τους 9 συνεταιρισμούς είναι στη διαδικασία πιστοποίησης HACCP, (Πίνακας 26 Παραρτήματος), ενώ κανένας δεν έχει κατοχυρώσει ότι παράγει Προϊόν Ονομασίας Προέλευσης, ή Προϊόν Γεωγραφικής Ένδειξης (Πίνακας 27 Παραρτήματος).

Μόνο δύο χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά προγράμματα οργάνωσης και διαχείρισης συνεταιρισμού (λογιστικά πακέτα, καταχώρηση πελατών) (Πίνακας 28 Παραρτήματος). Το σύνολο των συνεταιρισμών χρησιμοποιεί τις εκθέσεις σαν μέθοδο προβολής, ενώ ένα μεγάλο ποσοστό χρησιμοποιεί καταχωρήσεις σε έντυπα που εκδίδουν θεσμικοί φορείς και πληρωμένες καταχωρήσεις στον έντυπο τύπο, στο ραδιόφωνο και στη τηλεόραση (Πίνακας 29 Παραρτήματος). Τέσσερις από τους συνεταιρισμούς προβάλλονται σε ιστοσελίδες, αλλά μόνο ένας χρησιμοποιεί την ηλεκτρονική πώληση μέσω της ιστοσελίδας του (Πίνακας 31 Παραρτήματος).